ମମ୍ମି ଯାହା ଜାଣେନାହିଁ

'ମମ୍ମି ଯାହା ଜାଣେନାହିଁ' ! ଉପନ୍ୟାସ ନା ଗପ ନା ଗପ ପରି ଲାଗୁଥିବା ହଜି ଯାଉଥିବା ପିଲାଦିନ ! କେଜାଣି ! ଏହା ଗୋଟିଏ ଶିଶୁର ମନସ୍ତତ୍ତ୍ୱକୁ ନେଇ ଲିଖିତ । ଶିଶୁର ମନର ଲେନ୍ସ୍‌ରେ ସମାଜକୁ, ସଂସାରକୁ, ଦୁନିଆକୁ ଦେଖିବାର ନିଆରା ଉପକ୍ରମ ମାତ୍ର । ଶିଶୁର ପିଲାଳିଆମି, ଜିଦ୍, ଅଝଟପଣ, ଦୁଷ୍ଟାମି, ଅବାଂତର ପ୍ରଶ୍ନ, ଭୟ, ଆଗ୍ରହ, ଅନାଗ୍ରହ, ନିଜ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଦୁନିଆକୁ ଦେଖିବାର, ଭୋଗିବାର ବ୍ୟାକୁଳତା, ରୁଷା, ଅଭିମାନ, ଅଭିଯୋଗ ସବୁ କିଛି ମତେ ଆନ୍ଦୋଳିତ, ଆଲୋଡ଼ିତ ଓ ଆଚ୍ଛନ୍ନ କରିଛି, କରିଛି ଆତ୍ମବିସ୍ମୃତ । କେବଳ ଶିଶୁ ନୁହେଁ ତାକୁ ନେଇ ତା' ପିତାମାତାଙ୍କ ମାନସିକ ଅବସ୍ଥା ମଧ୍ୟ ଏଥିରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ ।

ଏ ଉପନ୍ୟାସଟିର ମୁଖ୍ୟ ସ୍ୱର ହେଉଛି "ସିଙ୍ଗଲ୍ ଚାଇଲ୍‌ଡ୍ ସିଣ୍ଡ୍ରୋମ୍" । ଏକମାତ୍ର ସନ୍ତାନ ହେଲେ କେଉଁ ପ୍ରକାର ସମସ୍ୟା ଦେଇ ପିଲାଟି ଗତି କରେ ? ସମାଜକୁ, ସଂସାରକୁ, ପିତାମାତାଙ୍କୁ, ଶିକ୍ଷକଙ୍କୁ ସର୍ବୋପରି ସାଂଗସାଥିଙ୍କୁ କିଭଳି ଦୃଷ୍ଟିରେ ଦେଖେ ? ପିଲାଟିର ଇଚ୍ଛା, ଅନିଚ୍ଛା, ସ୍ୱପ୍ନ, ସମୟ ଏସବୁ ତାର ପିତାମାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ହେବା ଫଳରେ ପିଲାଟି ଉପରେ ଯାର କି ପ୍ରଭାବ ପଡ଼ିଥାଏ ? ହଜିଯାଏ କି ପିଲାଟିର ପିଲାଦିନ ! ବୋଝ ହୋଇଯାଏ କି ବସ୍ତାନୀ ! ଅପର ପକ୍ଷେ ପିଲାଟିକୁ ନିଜର ପାରୁ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସ୍ନେହ, ସୁଖସୁବିଧା ଓ ଯତ୍ନ ଯୋଗାଇ ଦେଉଥିବା ପିତାମାତା ପିଲାଟିଠାରୁ ଆଶା କରୁଥାନ୍ତି କ'ଣ ? ପିତାମାତା ମାତିଯାଆନ୍ତି କି ପିଲାର ଭବିଷ୍ୟତକୁ ନେଇ ସ୍ୱପ୍ନ-ଦୌଡ଼ରେ ? ପିତାମାତାଙ୍କ ଆଶା-ଆକାଂକ୍ଷା ଓ ପିଲାଟିର ଇଚ୍ଛା-ଆଗ୍ରହ ମଧ୍ୟରେ ସଂକୁଚିତ ହୋଇଯାଉଥିବା ଶୈଶବ ପିଲାଟିକୁ କେଉଁ ମୋଡ଼ରେ ନେଇ ଛିଡ଼ା କରାଏ ? କିଭଳି ଗଢ଼ି ତୋଳେ ? ପିତାମାତାଙ୍କ ଉଚ୍ଚାକାଂକ୍ଷାର ବଳୟ ଭିତରେ ସୁରକ୍ଷିତ ରହି ପିଲାଟି ଭାବପ୍ରବଣ ଓ ପରିପକ୍ୱ ହୁଏ ନା ହୁଏ ବଦ୍‌ରାଗୀ ଓ ଜିଦ୍‌ଖୋର୍ ! ଏସବୁକୁ ନେଇ ଗତି କରିଛି ଉପନ୍ୟାସଟି ।

ସଂପ୍ରତି 'ସିଙ୍ଗଲ୍ ଚାଇଲଡ୍ ସିଣ୍ଡ୍ରୋମ୍' ଏକ ପ୍ରମୁଖ ସମସ୍ୟା ହୋଇ ଉଭା ହୋଇଛି । ଏହା ଉପରେ ନାନା ଗବେଷଣା, ଆଲୋଚନା ଓ ତର୍କ ବିତର୍କ ଚାଲିଛି । ଭାରତରେ ବି ଅନେକ ଦମ୍ପତି ସିଙ୍ଗଲ୍ ଚାଇଲଡ୍ ସମସ୍ୟା ଦେଇ ଗତି କରୁଛନ୍ତି । ଆଜିର ବ୍ୟସ୍ତ ଜୀବନଧାରାରେ ପିଲା ପାଇଁ ପିତାମାତାଙ୍କ ପାଖରେ ସମୟ ନାହିଁ ଯଦିଓ କୌଣସି ସୁଖସୁବିଧା ଦେବାରେ ପିଲାଟିକୁ ହେଳା କରୁନାହାନ୍ତି ସେମାନେ । ପିଲାଟି ବି ଏତେ ଯତ୍ନ ଓ ଅଲିଅଳରେ ରହିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ଏକୁଟିଆ ହୋଇଯାଉଛି । ଯାହା ତାର ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱ ଗଠନରେ ଓ ଭବିଷ୍ୟତ ଜୀବନ ଉପରେ ଖୁବ୍ ପ୍ରଭାବ ପକାଉଛି । ଯେହେତୁ ଛୋଟ ପିଲାଟିଏ ଏହାର ମୁଖ୍ୟ ଚରିତ୍ର, ତେଣୁ ଉପନ୍ୟାସଟି ତାଆରି ଭାଷାରେ ଲେଖାଯାଇଛି ।